دور

دیکتاتور در دادگاه

■ **دویچه‌وله:** حسنی مبارک، رییس‌جمهور پیشین مصر، امروز در برابر دادگاه قرار می‌گیرد. مبارک حدود شش ماه پیش از قدرت برکنار شد و معترضان همواره خواهان محاکمه او بودند. اولین دادگاه به اتهامات حسنی مبارک، حبیب العدلی، رییس سازمان امنیت پیشین و شش نفر از فرماندهان نیروی انتظامی رسیدگی می‌کند. آنها متهم هستند که در جریان وقایع ۱۸ روزه قیام مردم مصر، فرمان به کشتار معترضان داده‌اند. در صورتی که این اتهام به اثبات برسد، رییس‌جمهوری پیشین ۸۳ساله و دستیاران او به مجازات اعدام محکوم می‌شوند.

چین دو مسلمان را کشت

■ **بی.بی.سی:** پلیس چین می‌گوید دو فردی را که با حملات مرگبار اخیر در کاشغر در استان سین‌کیانگ در غرب چین مرتبط بودند، به ضرب گلوله از پای درآورده است. مقامات محلی در کاشغر گفتند این دو فرد در یک مزرعه ذرت در حومه کاشغر پنهان شده بودند. رسانه‌های چینی گفته‌اند هر دو نفر، از اقلیت مسلمانان اویغور هستند. در روزهای اخیر بیش از ۲۰ نفر در کاشغر کشته شده‌اند. چین این حملات را به پیکارجویان تعلیم‌دیده در پاکستان نسبت داده که خواهان استقلال سین‌کیانگ هستند.

استرداد متهم نسل‌کشی به بوسنی

■ **آسوشیتدپرس:** دادگاهی در بیت‌المقدس حکم استرداد یک شهروند اسراییلی متهم به نسل‌کشی را به بوسنی‌هرزگوین تایید کرد. این متهم که یک بوسنیایی صرب است، پس از ازدواج با یک زن یهودی تابعیت اسراییلی گرفت. وتکویچ متهم است که عضوی از یک واحد هشت نفره بوده که در ژوییه ۱۹۹۵، حدود هزار و ۲۰۰ نفر از مسلمانان بوسنیایی را در مزرعه‌ای در برانیوو به قتل رساند. بیش از هشت‌هزار مرد و پسر مسلمان توسط نیروهای صرب کشته شدند. از این واقعه به عنوان قتل عام سربنیتسا یاد می‌شود.

سرکوب در مسکو و سن‌پترزبورگ

■ **آسوشیتدپرس:** کوشندگان حقوق مدنی روسیه در میدان مرکزی مسکو گرد آمده و خواهان اجرایی شدن اصل ۳۱ قانون اساسی شدند؛ اصلی که آزادی اجتماعات را تضمین می‌کند. هنگامی که تظاهرکنندگان به سوی یکی از خیابان‌ها راهپیمایی کردند، پلیس با آنان درگیر شد و حدود ۴۰ نفر را بازداشت کرد. پیش از این پلیس گفته بود تا زمانی که تظاهرکنندگان مزاحمتی برای مردم پدید نیاورند کسی را بازداشت نخواهد کرد. پلیس روسیه همچنین ۲۰ نفر از مخالفان دولت را در جریان یک گردهمایی اعتراضی در سن پترزبورگ بازداشت کرد.

نزدیک

شکایت سبزها از نقض قانون

■ **ایسنا:** حزب سبزهای آلمان اعلام کرد به دلیل فروش تانک‌های مدل «لئوپارد» به عربستان سعودی، به دادگاه قانون اساسی این کشور شکایت می کند. به گفته سخنگوی این حزب، شکایت‌نامه از راه فکس به دادگاه کارلسروهه رسیده است. هانس کریستین اشتروبله و همین‌طور دو نفر از نمایندگان فراکسیون سبزها در شکایت‌نامه خود عنوان داشته‌اند که سکوت دولت آلمان درخصوص اجازه فروش ۲۰۰ تانک مدل لئوپارد به یک رژیم مستبد، مغایر با قانون اساسی این کشور است. در این شکایت سبزها آمده است: دولت آلمان تاکنون از هرگونه موضع‌گیری عملی و صریح در این مورد خودداری کرده است.

نخستین حمله طالبان در رمضان

■ **یورونیوز:** سه بمب‌گذار انتحاری با منفجر کردن خود در ورودی یک مسافرخانه در ولایت قندوز در شمال افغانستان باعث کشته شدن خود و چهار نگهبان شدند. کارکنان این مسافرخانه، کارمندان یک سازمان امدادرسانی آلمانی بودند. طالبان مسوولیت این حمله را که ۱۰ نفر زخمی نیز برجای گذاشته، بر عهده گرفت. این حمله در اولین روز ماه رمضان نشانه عزم آنها برای ادامه خشونت در این ماه است.

حمله به کلیسای مسیحیان کرکوک

■ **ایسنا:** بمبی در داخل یک خودرو در نزدیکی کلیسای «خاندان مقدس» در شهر کرکوک منفجر شد و ۱۵ نفر از جمله کشیش کلیسا و ساکنان منازل اطراف را مجروح کرد. بیش از ۴۰ خانه نیز در اثر این انفجار آسیب دیدند. مسیحیان عراق از ماه آگوست تاکنون چندین بار هدف حمله قرار گرفته‌اند. در ماه آگوست در حمله یک گروه وابسته به القاعده به کلیسایی در بغداد و گروگان‌گیری توسط آنها، ۶۰ نفر کشته شدند.

چراغ سبز زرداری به آمریکا

■ **ایسنا:** رییس‌جمهوری پاکستان از دولت این کشور و آمریکا خواست تا برای جلوگیری از بروز مشکلات در روابط دو کشور، در مورد «تعهدات و تعاملات» دو طرف در جنگ علیه شبه‌نظامیان توافق کنند. اظهارات آصف‌علی زرداری که اولین‌بار است چنین سخنانی را مطرح کرده، در ملاقاتش با «مارک گراسمن»، نماینده آمریکا در افغانستان و پاکستان مطرح شد. دفتر رییس‌جمهور پاکستان پس از این ملاقات اعلام کرد، در نبود شرایط مستند و مشخص‌شده، موضوعات اشتباه ممکن است در زمان‌های اشتباه توسط هر یک از طرفین مطرح شود و روابط دو طرف را تضعیف کند.

عکس: Getty Images

خزر نظامی می‌شود

افزایش توان دریایی همسایگان ایران

شرق: برخلاف اظهارات مقام‌های رسمی کشورهای حوزه دریای خزر، مبنی بر عدم تمایل به نظامی شدن این منطقه، در عمل شاهد نظامی‌شدن این دریا هستیم. به گزارش دویچه‌وله در حالی که روسیه و ایران در دریای خزر صاحب نیروی دریایی هستند، اکنون ترکمنستان و قزاقستان آکادمی نظامی دریایی در جوار خزر تاسیس کرده‌اند. جمهوری‌آذربایجان نیز بر تعداد ناوگان‌های دریایی خود در این دریا افزوده است؛ رویه‌ای که کشورها در عمل در پیش گرفته‌اند حکایت از افزایش توان نظامی کشورهای این حوزه در جوار این دریا دارد. پیش از این ولادیمیر ویسوتسکی، فرمانده نیروی دریایی روسیه، اعلام کرده بود که مسکو قصد دارد تا با تقویت یگان‌های جدید موشکی و هوایی، حضور نظامی خود را در دریای خزر تقویت کند. این مقام نظامی روسیه ضمن تشریح ابعاد امنیتی و نظامی تقویت یگان‌های روسی در دریای خزر، با ادعای اینکه افزایش توان نظامی برای ارتقای سطح امنیت فعالیت‌های اقتصادی شرکت‌های روسی در این منطقه است، از این طرح روسیه دفاع می‌کند. بر اساس گزارش‌های رسیده، روسیه در نظر دارد تا سال ۲۰۲۰ میلادی (۱۳۹۹ ه. ش) ۱۶ فروند ناو جنگی جدید مجهز به مجموعه‌ای از سامانه موشکی (ماخاچ قلعه) را در نزدیکی بنادر (آستاراخان) در دریای خزر مستقر کند. روسیه در حال حاضر ۱۴۸ کشتی و قایق نظامی در اختیار دارد. به گفته ویسوتسکی تا پایان سال‌جاری دو کشتی جنگی موشک‌انداز و سه شناور دیگر نیز به نیروی دریایی روسیه در دریای خزر افزوده خواهد شد. این در حالی است که در ظرف ۱۰ سال گذشته جمهوری آذربایجان نیز ۱۰شناور پیشرفته از ترکیه و دو شناور موشک‌انداز از آمریکا خریداری کرده است، علاوه بر آن آمریکا برای تاسیس مراکز رادار در کناره‌های ساحل خزر و تاسیس مرکز کنترل ستاد فرماندهی در باکو به این کشور کمک کرده است. حتی این کشور برای افزایش توان نظامی خود به این هم قناعت نکرده و با خرید موشک‌های اس۳۰۰ توان دفاعی خود را افزایش داده است. همزمان با رونمایی از سامانه دفاعی اس۳۰۰ در جمهوری‌آذربایجان، الهام علی‌اف، رییس‌جمهوری این کشور در آن مراسم از افزایش بودجه نظامی کشورش خبر داده و گفته بود: «در سال ۲۰۰۳ بودجه نظامی جمهوری آذربایجان ۱۶۰میلیون دلار بود که در سال ۲۰۱۰ به دومیلیارد و ۱۵۰میلیون دلار و در سال‌جاری هم به سه‌میلیارد و ۳۰۰میلیون دلار رسیده است.»

از سوی دیگر دو کشور قزاقستان و ترکمنستان هم برای افزایش توان نظامی خود در این منطقه بیکار ننشسته‌اند. قزاقستان در آکتائو، بندر دریایی خود، پایگاه هوایی تاسیس کرده است. این کشور برای تقویت قدرت نظامی‌اش قایق‌های گشت‌زنی را از کره‌جنوبی خریداری کرده است. ترکمنستان هم با اینکه به لحاظ نظامی در مقایسه با سایر کشورهای حوزه دریای‌خزر ضعیف محسوب می‌شود، اما این کشور نیز در سال ۲۰۱۰ برای نخستین بار آکادمی دریایی تاسیس کرده و برای دفاع از موقعیت خود بر تعداد قایق‌های گشت‌زنی پرسرعت در خزر افزوده است. گرایش نظامی‌گری کشورهای حوزه دریای خزر با پیچیده و مشکل شدن حل مساله حقوقی دریا پیوند خورده است. پروفسور استفان از دانشکده جنگ آمریکا می‌گوید: تا زمانی که مساله حقوقی موجود در بین کشورهای این حوزه حل و فصل نشود، این کشورها دست از افزایش توان نظامی خود در این منطقه بر نخواهند داشت. ذخایر نفتی دریای خزر شامل ۲۰۰بیلیون بشکه، یعنی حدود ۱۶درصد ذخایر جهانی است. با این حال هنوز چالش‌های بزرگی سر راه کشورهای حاشیه خزر برای استفاده از ذخایر موجود در این حوزه وجود دارد. با توجه به اینکه خزر از لحاظ حقوقی، دریاچه محسوب می‌شود، بنابراین مقررات کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریا که مبنای تعیین رژیم حقوقی دریاهاست، شامل آن نمی‌شود. در این کنوانسیون، هر دولت ساحلی از یک دریای سرزمینی، یک منطقه انحصاری و اقتصادی و یک فلات قاره برخوردار خواهد بود؛ اما ماده «۱۲۳» این کنوانسیون در مورد مواردی مانند خزر، تمام دولت‌های ساحلی را متعهد می‌کند تا در تعیین حقوق، بر مبنای روحیه همکاری و اجماع عمل کنند.

گفتنی است قبل از به وجود آمدن کشورهای تازه استقلال یافته، بزرگ‌ترین دریاچه جهان به طور مساوی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی تقسیم شده بود، اما پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و به وجود آمدن کشورهای تازه استقلال یافته، پنج کشور در جوار این دریاچه قرار گرفته که مساله حقوقی دریای خزر را پیچیده‌تر از قبل کرده است. از سال ۱۹۹۵ که کارگروه‌هایی از طرف کشورهای ساحلی برای مذاکره در مورد رژیم حقوقی خزر تشکیل شده بود تا امروز، بارها مقامات دیپلماسی این کشورها سر میز مذاکره نشسته‌اند و حتی این مذاکرات در چند مرحله در سطح ریاست‌جمهوری کشورها صورت گرفته اما آنچه در پایان هر دور مذاکره بر ناظران پدیدار می‌شود، این است که برخلاف ظاهر آرام و خندان سران کشورها اختلافات زیادی بر سر بهره‌برداری از منابع گران‌قیمت دریای خزر وجود دارد.

چاوز تازه

یورونیوز: چاوز با هیبتی جدید ظاهر شد. او که ماه پیش به خاطر سرطان عمل جراحی شد و اکنون شیمی‌درمانی می‌شود، به شوخی گفت: این ظاهر تازه من است. سپس تصویری از کودکی خود را که موی کمی داشت، نشان داد؛ «دارم به روزهای کودکی برمی‌گردم.»

عراق تصمیم بگیرد

آسوشیتدپرس: رییس ستاد نیروهای مشترک آمریکا می‌گوید: لازم است عراق هم اکنون در مورد ادامه حضور نیروهای آمریکایی در این کشور تصمیم بگیرد. مایک مولن پیش از ورود به موصل به خبرنگاران گفت هرگونه تردید عراق در این زمینه موجب اخلال در تغییر برنامه خروج سربازان آمریکایی از عراق می‌شود.

دست بر نمی‌داریم

یورونیوز: سیف‌الاسلام قذافی، پسر رهبر لیبی می‌گوید: «هیچ‌کس نباید فکر کند که بعد از این همه فداکاری‌ها و شهادت فرزندان، برادران و دوستان‌مان، از مبارزه دست خواهیم برداشت. ما بدون در نظر گرفتن اینکه ناتو بماند یا نه به مبارزات‌مان تا آزادی لیبی ادامه خواهیم داد.»

روسیه: قطعنامه علیه سوریه را وتو نمی‌کنیم

شرق: کشیده شدن پای پرونده سوریه به شورای امنیت در آخرین ساعات روز سه‌شنبه به وقت تهران در حالی صورت گرفته که تنها ساعاتی پیش از تشکیل جلسه، نماینده روسیه در سازمان ملل صراحتا اعلام کرد کشورش با قطعنامه شورای امنیت در محکوم‌سازی دمشق هیچ‌گونه مخالفتی نخواهد کرد. ویتالی چورکین، گفت: چنانچه متنی در حمایت از مردم سوریه تدوین شود، ما با آن مخالفت نخواهیم کرد. نماینده روسیه در عین حال گفت: اما در این شرایط که مخالفان به خشونت دست می‌زنند، انجام اصلاحات بسیار دشوار است. شورای امنیت سازمان ملل متحد روز دوشنبه نشستی برای بررسی موضوع سوریه تشکیل داد ولی به نتیجه‌ای نرسید. اما این موضوع به همین جا ختم نمی‌شود. این تنها روس‌ها نبودند که مخالف صدور قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل علیه دولت بشار اسد بودند. چین، برزیل، هند و آفریقای جنوبی نیز از جمله مخالفان چنین اقدامی هستند. به گزارش آسوشیتدپرس، انعطاف‌پذیری مسکو در مقابل مخالفان در شورای امنیت سازمان ملل در حالی صورت می‌گیرد که اتحادیه اروپا در واکنش به شدت خشونت‌های دولتی در سوریه، نام وزیر دفاع این کشور و چهار مقام دیگر سوری را به فهرست تحریم‌های خود افزوده است. افراد تحریم‌شده از سوی اتحادیه اروپا در روز دوشنبه علی حبیب محبوب وزیر دفاع، ژنرال توفیق یونس رییس امنیت داخلی سوریه، محمد مخلوف دایی بشار اسد، ایمن جابر از فرماندهان نیروهای لباس شخصی و محمد مفلح رییس اطلاعات شهر «حما» هستند که با مسدود شدن دارایی‌ها و ممنوعیت سفر در اتحادیه اروپا مواجه خواهند شد. پرونده سوریه در حالی به شورای امنیت سازمان ملل متحد کشانده شده است که بنا بر گزارش‌ها نیروهای دولتی سوریه بامداد سه‌شنبه در اولین روز از ماه رمضان در مواضع جدیدی از شهر «حما» مستقر شدند. اما بر اساس آخرین گزارش‌های منتشرشده در حالی که نیروهای دولتی سوریه به سوی مرکز شهر «حما» پیشروی می‌کنند، مردم این شهر در حال فرار از شهر و پناه بردن به دهکده‌های مجاور هستند. براساس این گزارش‌ها، تانک‌های ارتش در طول ساعات دوشنبه‌شب، مناطق مسکونی شهر را گلوله‌باران کردند. ساکنان «حما» گفته‌اند بسیاری معتقدند ارتش به زودی کنترل کامل شهر «حما» را در دست خواهد گرفت. گفته می‌شود اعتراضات پراکنده در بعضی از خیابان‌های شهر همچنان ادامه دارد. شهر «حما» از روز یکشنبه هدف عملیات سنگین نظامی دولت علیه معترضان این شهر بوده و به گزارش آسوشیتدپرس، بیشتر از ۲۴نفر از کشته‌شدگان روز دوشنبه این کشور نیز مربوط به این شهر است. «حما» که شاهد راهپیمایی‌های چندصدهزارنفری مخالفان در مقابل حکومت بشار اسد بوده است، پیش از این نیز به مدت یک ماه در محاصره ارتش قرار داشت و در روزهای اخیر در شهرهای مختلف سوریه تظاهرات گسترده‌ای در حمایت از مردم این شهر برگزار شده است که برجسته‌ترین تظاهرات در دمشق بود. درگیری‌ها در سوریه با واکنش‌های جهانی بسیار زیادی نیز همراه بوده است. ایتالیا روز سه‌شنبه به نشانه اعتراض به برخورد شدید با معترضان در سوریه سفیر خود را از دمشق فراخواند و از دیگر کشورهای اتحادیه اروپا نیز خواست تا اقدام مشابهی را انجام دهند. روسیه هم روز دوشنبه خواستار توقف بی‌درنگ برخورد تند و خشونت علیه غیرنظامیان در این کشور شد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، پس از کشته شدن حدود ۱۴۰ نفر توسط نیروهای امنیتی در سوریه طی روز یکشنبه، وزارت خارجه روسیه با انتشار بیانیه‌ای نسبت به این روند ابراز نگرانی جدی کرد و آن را غیرقابل قبول خواند. بریتانیا، فرانسه، آلمان و پرتغال نیز خواهان تصویب یک قطعنامه رسمی با موضوع محکوم کردن حکومت بشار اسد به خاطر برخوردهای تند با مخالفان هستند. دولت سوریه وعده داده که اصلاحاتی را در کشور اجرا خواهد کرد و در مورد تظاهرات اعتراضی مخالفان هم گفته است شهروندان و نظامیان این کشور مورد حمله باندهای تبهکار قرار می‌گیرند که از حمایت قدرت‌های خارجی برخوردارند. به خبرنگاران خارجی نیز اجازه سفر به سوریه داده نمی‌شود. در همین حال تلویزیون دولتی سوریه تصاویری از معترضان ضد دولتی نشان داده که به سلاح، چاقو و چماق مسلح هستند. فعالان حقوق بشر می‌گویند از اواسط ماه مارس که اعتراض‌ها علیه حکومت بشار اسد در سوریه آغاز شده، بیش از هزاروِ ۶۰۰ نفر کشته شده‌اند و یکی از مقام‌های ارشد سازمان ملل در نشست روز دوشنبه مدعی شد که شمار ناپدیدشدگان در سوریه طی این مدت به سه هزار نفر و شمار بازداشت‌شدگان به ۱۲هزار نفر رسیده است.

نجات دولت فدرال از ورشکستگی

شرق: مجلس نمایندگان کنگره آمریکا طرحی را برای بالا بردن سقف استقراض برای جلوگیری از عدم توانایی دولت در پرداخت بدهی‌هایش تصویب کرد. به گزارش بی.بی.سی این طرح با ۲۶۹رای مثبت در برابر ۱۶۱رای منفی تصویب شد. گابریل گیفوردز، نماینده ایالت آریزونا که در ماه ژانویه در یک تیراندازی از ناحیه سر هدف اصابت گلوله قرار گرفته بود برای اولین بار از زمان حادثه در رای‌گیری شرکت کرد. این در حالی است که به گزارش خبرگزاری آلمان، باراک اوباما اعلام کرده که از چارچوب مورد توافق جمهوری‌خواهان و دموکرات‌ها حمایت می‌کند، اگرچه این توافق مبتنی بر رویکرد مطلوب او نیست. او باز هم تاکید کرد که «راه‌حل نهایی برای مشکل کسری بودجه، باید راه‌حلی متوازن باشد.» به گزارش رویترز، هری رید، رهبر دموکرات‌ها و میچ مک‌کانل، رهبر جمهوری‌خواهان سنا که ساعت‌ها مشغول مذاکره با جوزف بایدن، معاون اول باراک اوباما بودند، پیش از سخنرانی رییس‌جمهور آمریکا اعلام کرده بودند که توافق بر سر افزایش سقف استقراض دولت، «قریب‌الوقوع» است. این طرح اکنون باید به تصویب مجلس سنا برسد و توسط رییس‌جمهوری امضا شود تا جنبه قانونی پیدا کند. با توجه به اینکه اکثریت سنای آمریکا در اختیار حزب دموکرات است به نظر می‌رسد مانع چندانی بر سر راه نهایی شدن این طرح وجود نداشته باشد. این طرح سقف بدهی را که اکنون ۱۴/۳تریلیون دلار است به میزان ۲/۴تریلیون دلار بالا می‌برد. توافق به دست آمده مبتنی بر مکانیسمی است که براساس آن هزینه‌های دولت باید در ۱۰سال آینده تا یک تریلیون دلار کاهش یابد، در حالی که سقف بدهی‌ها تا ۹۰۰میلیارد دلار افزایش خواهد یافت. این رقم می‌تواند تا اوایل سال ۲۰۱۲ پاسخگوی نیازهای دولت باشد و از فاجعه‌ای که در صورت پرداخت‌نشدن بدهی‌ها صورت می‌گرفت، جلوگیری کند. براساس این طرح، دولت آمریکا باید کاهش مستمر کسری بودجه در سال‌های آینده را تضمین کند و گام‌های مشخصی برای تحقق آن بردارد. باراک اوباما گفت که با پذیرش این توافق، سطح هزینه‌های سالانه داخلی به کم‌ترین میزان پس از دولت دوایت آیزنهاور در دهه ۱۹۵۰ خواهد رسید، اما همچنان امکان اشتغال‌زایی و سرمایه‌گذاری در بخش آموزش و پژوهش را به دولت خواهد داد. در ماه‌های اخیر بحث بر سر بالا بردن سقف بدهی عمق شکاف‌های عقیدتی موجود میان دو حزب را بیش از هر زمان نمایان کرد و چشم‌انداز تصویب این طرح در حالی روشن‌تر شده که دولت می‌گوید، در صورت عدم افزایش سقف بدهی، از روز دوم اوت قادر به پرداخت بعضی هزینه‌ها نخواهد بود. جمهوری‌خواهان به ویژه اعضای جنبش راستگرای موسوم به «تی پارتی» که سال گذشته به کنگره راه پیدا کردند، با افزایش هزینه‌های عمومی و افزایش مالیات شرکت‌ها و کسب‌وکارها مخالفند و از سوی دیگر طیف لیبرال حزب دموکرات هم با کاهش هزینه‌های تامین اجتماعی و مزایای درمانی سالمندان و اقشار کم درآمد موافق نیست. بازارهای مالی آمریکا هفته گذشته به خاطر نگرانی بر سر بن بست ایجاد شده در مذاکرات کسری بودجه روند نزولی داشت، اما واکنش بازارها به خبرهای روز دوشنبه مثبت بود. با ظهور نشانه‌های توافق میان جمهوری‌خواهان و دموکرات‌ها و حل‌وفصل مسایل پیرامون بودجه ایالات متحده با این توافق، وضعیت بازارهای بورس و قیمت دلار به حالت عادی برگشته است.

تاکید رائول کاسترو بر ضرورت اصلاحات:

مشکل خود ماییم نه امپریالیسم

ادامه از صفحه اول

اصلاحات اقتصادی جدید کوبا، جذاب شدن مقوله گردشگری توسط سازمان‌های سرمایه‌گذار خارجی را هم پیش‌بینی کرده است. علاوه براین قرار است از این پس و با توجه به اصلاحات جدید در کوبا امکان تملک خانه و آپارتمان تسهیل شود.

رائول کاسترو می‌گوید: رشد اقتصادی کوبا در نیمه اول سال تنها ۱/۹ درصد بوده و این رقم چندان جالبی نیست. نباید اشتباه نتیجه‌گیری کنیم. باید بپذیریم که اشتباهات خود ما بزرگ‌ترین دشمن ماست و نه امپریالیسم آمریکا. این اولین بار نیست که رائول این‌گونه صریح و مخالف با آنچه برادر بزرگ‌تر در عمل نشان می‌داد، سخن می‌گوید. رییس‌جمهوری کوبا پیش از این نیز در سخنانی محدودیت دوره زمامداری سیاستمداران این کشور از جمله خودش را پیشنهاد داده بود. او در عین حال خواستار جوانگرایی در دولت شده و سخن از جوانگرایی سیستماتیک در حاکمیت به میان آورده بود. رائول کاسترو از پنج‌سال گذشته در راس قدرت دولت کوبا قرار دارد و برادر بزرگ‌تر او یعنی فیدل کاسترو، رهبر انقلابی کوبا به دلیل شرایط بد جسمانی از ۳۱ جولای ۲۰۰۶ قدرت را به برادرش واگذار کرده است.

رائول کاسترو اوایل سال ۲۰۰۸ به طور رسمی و در مجمع ملی این کشور قول داد که در زمینه اقتصاد این کشور تسهیلاتی را به وجود آورد. حزب کمونیست کوبا که از سال ۱۹۶۵ تنها حزب مجاز در این کشور است، بر اساس برآوردها حدود ۷۰۰ هزار عضو دارد. فیدل کاسترو از سال ۱۹۵۹ رهبری این حزب را برعهده داشت.

قاب روز

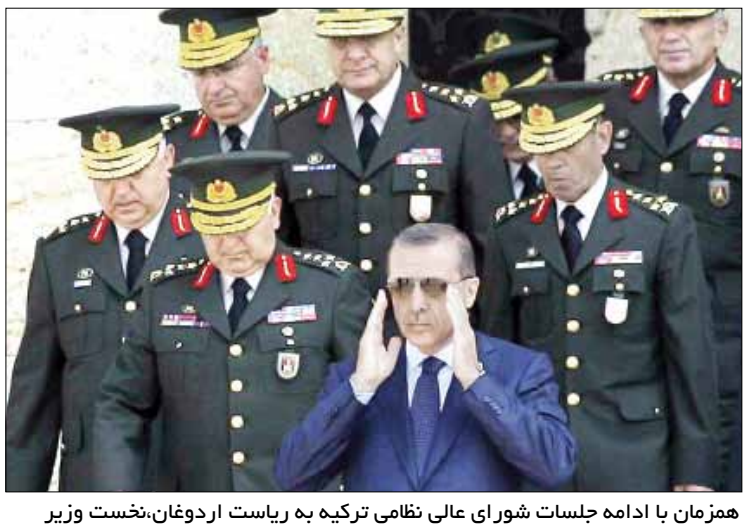

همزمان با ادامه جلسات شورای عالی نظامی ترکیه به ریاست اردوغان، نخست وزیر ترکیه و ژنرال‌های ارتش بر مزار آتاتورک حاضر شدند .

عکس: Getty Images

ادامه از صفحه اول

غروب سوسیالیست‌های افراطی

در جوامع سرمایه‌داری چون سرمایه‌دارها قدرت اقتصادی دارند و می‌توانند اعمال قدرت کنند و دولت هم از این رویکرد حمایت می‌کند پس تولیدکننده به راحتی می‌تواند کمتر از ارزش واقعی نیروی کار را به او بازگرداند. این مابه‌تفاوت از طرف مارکس به عنوان «ارزش اضافی» نام‌گذاری شد. به نظر مارکس این ارزش اضافی در واقع حق کارگر است ولی سرمایه‌دار سعی می‌کند به روش‌های مختلف نیروی کار را استثمار کند. مارکس معتقد بود اگر مالکیت سرمایه را اجتماعی کنیم و همه مردم مالک ابزار تولید باشند، ارزش اضافی هم به نیروی کار بازمی‌گردد و همه جامعه متنفع می‌شود.

اتحاد جماهیر شوروی تلاش کرد این تئوری را پیاده کند اما موفق نبود زیرا رهبران حزب کمونیست جای سرمایه‌داران را گرفتند. اقتصادهای سوسیالیستی اقمار شوروی در شرق اروپا، کره‌شمالی و کوبا همان اشتباه شوروی را تکرار کردند؛ یعنی قدرت حزب حاکم باعث شد سرمایه به سمت گروه‌های الیت حرکت کند و در همین روند طبقات کارگر ضعیف‌تر شوند. این مساله باعث ایجاد نارضایتی در مردم و ایجاد بحران مشروعیت و حتی عدم مشروعیت در این نظام‌ها شد. نظام‌های سوسیالیستی‌ای که قرار بود بهشت موعود را ایجاد کنند با ناکارآمدی و فساد سیستماتیک که بخشی از آن به دلیل تلاش‌ها و کارشکنی‌های آمریکا و کشورهای غرب بود، دچار ضعف شدید و حتی فروپاشی شدند.

پس از سال‌ها حکومت، فیدل کاسترو به عنوان کمونیستی دو آتیشه به این نتیجه رسید که کشورهای همسایه کوبا که مدل سوسیالیستی را نپذیرفته‌اند از کشور او موفق‌تر هستند. در آمریکای لاتین ملی‌گراهایی مثل آلنده که سوسیالیسم شوروی و کوبا را قبول نداشتند با ایجاد اصلاحاتی در کشورشان باعث نشان دادن ضعف‌های سوسیالیسم کاسترویی شدند. جدا از این خطراتی که نظام‌های سرمایه‌داری را تهدیدی می‌کرد «کینز» بحثی را مطرح کرد به این معنا که کمونیسم راه‌حل نیست، دولت باید در اقتصاد سرمایه‌داری مداخله کند و ایرادات سرمایه‌داری را از میان بردارد. روش این‌گونه بود که دولت از سود سرمایه، مالیات بالا بگیرد و از طریق این مالیات به کالاها سوبسید داده و خدمات درمانی و آموزش را مجانی کند. این تعدیل‌ها به گونه‌های مختلفی باعث تعدیل در نظام سرمایه‌داری شده هرچند مقاومت‌های شدیدی در برابر آن وجود داشته است، انجام این اصلاحات نه‌تنها در آمریکای لاتین بلکه در کشورهای سرمایه‌داری مانند آمریکا جهت تعدیل گرایش‌های افراطی در سرمایه‌داری بود و این تعدیل‌ها در سیستم سرمایه‌داری همزمان موجب تعدیل‌هایی در نظام‌های سوسیالیستی شد.

هرچند کوبا همسایه آمریکاست ولی اگر تحریم‌ها، سال‌ها فشار و کارشکنی‌های آمریکا نبود، مردم کوبا شرایط بهتری از نظر اقتصادی داشتند اما همان گونه که رائول کاسترو در سخنان روز گذشته‌اش بیان کرد؛ بزرگ‌ترین دشمن مردم کوبا، سیاست‌های غلط اقتصادی حزب حاکم این کشور بوده است. در دنیایی که جریان آزاد اطلاعات و مجموعه‌ای از تکنولوژی‌ها وجود دارد، مردم کشورهایی مانند کوبا وضعیت مردم کشورهای دیگر را می‌بینند، با خود مقایسه می‌کنند و نتیجه می‌گیرند. مسلم است که این حرف رائول کاسترو غلو شده واقعیت تلخ اشتباهات او و اسلافش باشد اما خود این رهبر سالخورده به خوبی می‌داند در صورتی که این اصلاحات صورت نگیرد، کشور او هم به زودی به سرنوشت دوستان پیشینش گرفتار خواهد شد.

*استاد دانشگاه و کارشناس اقتصاد بین‌الملل

در این روز

۳ آگوست ۱۹۳۹

نامه اتمی انیشتین

■ آلبرت انیشتین، دانشمند آلمانی که به دلیل یهودی بودن زادگاه خود را ترک و به آمریکا مهاجرت کرده بود، در نامه‌ای که برای روزولت، رییس‌جمهوری وقت آمریکا ارسال داشت، به او تاکید کرد: ساخت بمب اتمی کاری است شدنی و هیتلر دارد آن را دنبال می‌کند. این نامه روزولت را ترغیب به فراهم کردن مقدمات تولید بمب اتمی کرد. یک دسته از دانشمندان مربوطه دوم دسامبر ۱۹۴۲ (سه سال بعد) در دانشگاه شیکاگو موفق به کنترل واکنش‌های زنجیره‌ای اتم شدند و نخستین بمب اتمی آمریکا در نیمه جولای ۱۹۴۵ در بیابان ایالت نیومکزیکو با موفقیت آزمایش شد و ششم آگوست (سه هفته بعد) بر ضد ژاپن به‌کار رفت که فاجعه‌ای انسانی را رقم زد. بمباران اتمی شهرهای هیروشیما و ناکازاکی فجیع ترین پرده پایانی جنگی بود که میلیون ها کشته بر جا گذاشت .